

Beter een goede buur.....
Weerbare democratie

Willeke Slingerland
Lector Sociale Cohesie & de Democratische Rechtsstaat

1

2

De representatieve democratie: tekenafel versus praktijk

3

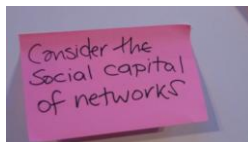
III Sociale cohesie,
democratie en
rechtsstaat

4

Netwerken: waardevol sociaal kapitaal

- Samen sta je sterk.
- Vertrouwen en wederkerigheid.
- Draagvlak creëren.
- Geldend principe is dat leden een wederzijdse betrokkenheid hebben voor elkaars welzijn.
- Toegang tot waardevolle contacten en informatie.

5

Wanneer sociaal kapitaal onttaardt

- Sluiffiguren die op elkaar lijken (homogene samenstelling);
- Onbewust faciliterend voor het 'goede doel';
- Geen kritisch geluid of gezond schuren over de wijze van gebruik van invloed;
- Sterke normontwikkeling: vertrouwen, solidariteit en wederkerigheid;
- Rechvaardiging door het ontbreken van zelfverrijking;
- Vereenzelving het netwerk.

6

7

Hoe werkt de
netwerksamenleving?

8

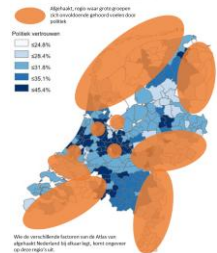

9

Atlas van Afgehaakt Nederland Over buitenstaanders en gevestigden

Kaart van afgehaakt Nederland

10

Netwerken toen en nu

- Via de zuil geworteld
- Belangen sijnelden van onderop door naar boven
- Transparant
- Gelegitimeerd

11

Eigentijdse ongelijkheid

De postmoderne klassenstructuur is nu een typen kapitaal
verschil in Nederland zucht

12

Op zoek naar een nieuwe tribe: democratische erosie

13

De maatschappelijke democratie

14

Burgerschap

- "Het werken aan onze democratie is immers nooit af en komt niet vanuit de overheid alleen, maar is aan onze samenleving als geheel."

- Actief deelnemen aan de democratie en het publieke debat
- Meedoen op voorwaarde dat je erover leert en ervaring op doet
- Door o.a. andere standpunten eigen te maken

15

De kracht van deliberatieve democratie

- Versterkt vertrouwen in politiek en instituties
- Bouwt sociaal kapitaal op
- Bevordert eigenaarschap en verantwoordelijkheid
- Verhoogt de kwaliteit van beleid
- Vergroot draagvlak en uitvoerbaarheid
- Versterkt vakmanschap en burgerschap

16

Weerbaarheidsscan

- Betreft het een meer formeel of informeel netwerk?
- Hoe lang bestaat het netwerk?
- Participeert u in het netwerk vanuit uw huidige functie of als privépersoon?
- Heeft u een of meerdere rollen binnen het netwerk?
- In hoeverre brengt u het netwerk actief ter sprake binnen de ambtelijk-bestuurlijke organisatie en/of politieke partij?
- In welke mate is er sprake van geslotenheid van het netwerk?
- In welke mate is deelname aan het netwerk op basis van het ons-kent-ons principe of expertise?

24 vragen - vier dimensies

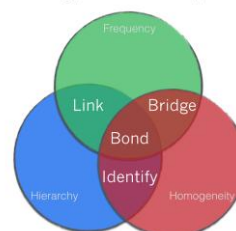
1. Publieke dienstbaarheid
2. Maatschappelijke impact
3. Democratische uitdaging
4. Sociale logica

17

En nu?

- Spreidstandburgers ('s Jongers)
- Ervarensdeskundigheid
- Onbekende belangen en zachte stemmen (o.a. Braun)
- Tussenruimte (Rendt, Teisman e.a.)

4 Types of Social Capital

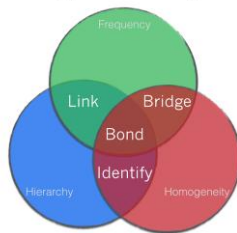

18

En nu?

- Cooperaties (de Moor e.a.)
- Burgerberaden en burgerparlement (Rovers e.a.)
- The European Trust Alliance (THETA)
- Netwerkbewustzijn (Slingerland e.a.)

4 Types of Social Capital

19

20

Netwerkbewustzijn

Welke netwerken dragen bij aan de representatieve en maatschappelijke democratie in Capelle aan den IJssel?

21

Dank voor uw aandacht

- mr. dr. Willeke Slingerland
- Lector Sociale Cohesie & de Democratische Rechtsstaat
- Hogeschool Utrecht
- Willeke.slingerland@hu.nl

22